

Sygn. akt: I C 236/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 grudnia 2016 r.

Sąd Rejonowy w Brzesku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Agata Gawłowska-Sobusiak
Protokolant:	Paulina Wąs

po rozpoznaniu w dniu 13 grudnia 2016 r. w Brzesku

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) z siedzibą we W.

przeciwko J. P.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego J. P. na rzecz strony powodowej (...) z siedzibą we W. kwotę 6 826,07 zł (sześć tysięcy osiemset dwadzieścia sześć złotych 07/100) wraz z odsetkami liczonymi:

a) od kwoty 5 893,35 zł (pięć tysięcy osiemset dziewięćdziesiąt trzy złote 35/100) w wysokości odsetek umownych stanowiących czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP, a od dnia 1 stycznia 2016r. nie więcej niż dwukrotność odsetek ustawowych za opóźnienie, od dnia 23 października 2015r. do dnia 13 grudnia 2016r.,

b) od kwoty 752,76 zł (siedemset pięćdziesiąt dwa złote 76/100) w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 23 października 2015r. do dnia 13 grudnia 2016r.;

II. płatność kwoty zasądzonej w pkt. I lit. a, tj. 5 893,35 zł, rozkłada na 118 miesięcznych rat: pierwsza rata w kwocie 43,35 zł, a kolejne raty w kwotach po 50,00 zł każda – płatnych do 5-go dnia każdego kolejno następującego po sobie miesiąca, począwszy od miesiąca następnego po miesiącu, w którym uprawomocni się niniejszy wyrok, z odsetkami umownymi za opóźnienie, nie więcej niż dwukrotność odsetek ustawowych za opóźnienie, w uiszczeniu którejkolwiek z rat:

III. płatność kwoty zasądzonej w pkt. I lit. b, tj. 752,76 zł, rozkłada na 120 miesięcznych rat: pierwsza rata w kwocie 38,76 zł, a kolejne raty w kwotach po 6,00 zł każda – płatnych do 5-go dnia każdego kolejno następującego po sobie miesiąca, począwszy od miesiąca następnego po miesiącu, w którym uprawomocni się niniejszy wyrok, z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w uiszczeniu którejkolwiek z rat;

IV. płatność pozostałej kwoty zasądzonej w pkt. I, tj. kwoty 179,96 zł (sto siedemdziesiąt dziewięć złotych 96/100) rozkłada na 36 miesięcznych rat: pierwsza rata w kwocie 4,96 zł, a kolejne raty w kwotach po 5,00 zł każda – płatnych do 5-go dnia każdego kolejno następującego po sobie miesiąca, począwszy od miesiąca następnego po miesiącu, w którym uprawomocni się niniejszy wyrok, z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w uiszczeniu którejkolwiek z rat;

V. oddala powództwo w pozostałej części;

VI. odstępuje od obciążania pozwanego nieuiszczonymi kosztami sądowymi;

VII. koszty procesu między stronami wzajemnie znosi;

VIII. przyznaje od S. – S. na rzecz adw. K. W. kwotę 1 476,00 zł (jeden tysiąc czterysta siedemdziesiąt sześć złotych 00/100) tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną świadczoną pozwanemu z urzędu.

Sędzia

SR Agata Gawłowska - Sobusiak

(...)

(...)

B. dnia 13/12/2016

Sygn. akt I C 236/16

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Rejonowego w Brzesku z dnia 13 grudnia 2016 r.

Strona powodowa (...) z siedzibą we W. domagała się zasądzenia od pozwanego J. P. kwoty **6 826,07 zł** z odsetkami liczonymi:

- od kwoty **5 893,35 zł** w wysokości odsetek umownych wynoszących czterokrotność stopy lombardowej NBP, ale nie więcej niż dwukrotność odsetek ustawowych za opóźnienie, od dnia wniesienia pozwu tj. od dnia 23 października 2015 r do dnia zapłaty;

- od kwoty **752,76 zł** wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu tj. od dnia 23 października 2015r do dni zapłaty.

Nadto strona powodowa wniosła o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu oraz w dalszym piśmie procesowym strona powodowa podniosła, że w dniu 30 stycznia 2014r. pozwany zawarł ze stroną powodową umowę kredytu gotówkowego nr (...). Wobec braku spłat, strona powodowa wypowiedziała wymienioną umowę. Po upływie okresu wypowiedzenia, w dniu 31 marca 2015r. całe zobowiązanie wynikające z umowy kredytu stało się wymagalne. Do dnia dzisiejszego – mimo wezwań – pozwany nie uregulował zadłużenia, zatem wniesienie pozwu stało się konieczne i uzasadnione.

Strona powodowa wyjaśniła, że na kwotę dochodzoną pozwem w wysokości 6 826,07 zł, składają się:

- kapitał w kwocie **5 893,35 zł**,

- odsetki na dzień sporządzenia pozwu w kwocie **752,76 zł**,

- koszty monitów i upomnień w kwocie **173,36 zł**,

- opłata za pakiet usług bankowych w kwocie **6,60 zł**.

Odnosząc się do twierdzeń pozwanego, a w szczególności jego sytuacji życiowej, strona powodowa nie wyraziła zgody na rozłożenie zadłużenia dochodzonego pozwem na raty. Strona powodowa podkreśliła, że zasądzenie całości zadłużenia, bez rozłożenia na raty, nie pozbawi pozwanego możliwości fizycznej egzystencji. W przypadku wszczęcia egzekucji komorniczej komornik bada sytuację materialną dłużnika wyłączając spod egzekucji składniki majątkowe wymienione w art. 829 kpc, co chroni dłużnika przed pozostaniem bez środków do życia.

S. nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 19 listopada 2015r. sygn. akt (...) zobowiązał pozwanego J. P., aby w ciągu dwóch tygodniu od doręczenia nakazu zapłacił stronie powodowej kwotę 6 826,07 zł wraz z odsetkami oraz kosztami procesu, albo w tym terminie wniósł sprzeciw.

Pozwany J. P. wniósł sprzeciw od wyżej wymienionego nakazu zapłaty.

W sprzeciwie oraz w dalszych pismach procesowych pozwany ostatecznie nie kwestionowała podstawy i wysokości zadłużenia. Pozwany, z uwagi na ciężką sytuację materialną, wniósł o umorzenie tego zadłużenia, a ewentualnie o rozłożenie zadłużenia na niskiej raty w kwocie po 50, 00 zł miesięcznie tj. na okres 10 lat.

Pozwany podniósł, że utrzymuje się z emerytury w wysokości 750,00 zł, ale z tej kwoty Komornik potrąca mu jeszcze kwotę 220,00 zł na poczet innego zadłużenia. Pozwany podkreślił, że kwota 538, 00 zł – jaka pozostaje mu po potrąceniu komorniczym – z trudem wystarcza na utrzymanie i zakup leków, a jest osobą niepełnosprawną, porusza się o lasce i cierpi na liczne schorzenia. Nadto pozwany podniósł, że złożył wniosek o upadłość konsumencką, który został zarejestrowany w S.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 30 stycznia 2014 r pozwany J. P. zawarł ze stroną powodową (...) z siedzibą we W. umowę kredytu gotówkowego nr (...) na łączną kwotę 6 705,62 zł (całkowita kwota kredytu). Wymieniona kwota obejmowała: środki do dyspozycji kredytobiorcy z przeznaczeniem na cele konsumpcyjne w kwocie 2 700,00 zł, środki przeznaczone na spłatę zobowiązań finansowych kredytobiorcy wobec banku w kwocie 2 002, 60 zł, prowizję za udzielenie kredytu w kwocie 401,66 zł, opłatę z tytułu ubezpieczenia w kwocie 1 593,26 zł oraz opłatę za wybrany przez kredytobiorcę sposób przekazania środków w kwocie 8,10 zł. W umowie pozwany zobowiązał się także do uiszczenia odsetek z tytułu udzielonego kredytu w kwocie 2 422,62 zł. Zatem całkowita kwota do zapłaty przez pozwanego z tytułu zaciągniętego kredytu wynosiła 9 128,24 zł. W umowie ustalono, że spłata wymienionej kwoty nastąpi w 48 miesięcznych ratach, począwszy od miesiąca marca 2014r, przy czym 47 rat będzie w wysokości po 195,87 zł, a ostatnia rata w wysokości 195,95 zł. Ostateczny termin spłaty kredytu upływał dnia 2 lutego 2018 r.

Zgodnie z ogólnymi warunkami umowy kredytu, oprocentowanie kredytu zaciągniętego przez pozwanego wynosiło 15,99% w stosunku rocznym, było stałe i nie przekraczało czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP (odsetki maksymalne). Niespłacenie raty kredytu w ustalonym terminie powodowało powstanie zadłużenia przeterminowanego, od którego naliczane były odsetki karne w wysokości odsetek maksymalnych obowiązujących w dniu naliczania odsetek karnych. Nadto w przypadku powstania zadłużenia przeterminowanego strona powodowa mogła obciążyć pozwanego kosztami prowadzonego postępowania windykacyjnego.

W przypadku nieuregulowania w terminach określonych w umowie dwóch pełnych rat kredytu, strona powodowa mogła wypowiedzieć umowę kredytu z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia po uprzednim wezwaniu pozwanego do zapłaty zaległych rat lub ich części w terminie 7 dni od otrzymania wezwania.

Dowód:

- umowa kredytu gotówkowego nr (...) – k. 30-31,

- tabela opłat i prowizji dla kredytów gotówkowych – k. 32-33,

- przesłuchanie pozwanego J. P. k. 83-84.

Pozwany nie regulował terminowo zobowiązań wynikających z zawartej umowy kredytu. Wobec powyższego strona powodowa wypowiedziała wymienioną umowę, a wynikające z niej zadłużenie stało się wymagalne z dniem 31 marca 2015r.

Dowód:

- wykaz kosztów monitów i upomnień, zestawienie wpłat – k. 28- 29,

- przesłuchanie pozwanego J. P. k. 83-84.

Pozwany złożył wniosek o ogłoszenie upadłości jako osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej. Wymieniony wniosek został zarejestrowany w S. dla spraw upadłościowych i restrukturyzacyjnych pod sygn. akt (...) Sąd zarządzeniem z dnia 4 maja 2016r. zwrócił ten wniosek wobec jego braków formalnych. Niemniej jednak sprawa została ponownie zarejestrowana pod sygn. akt (...), a rozprawę wyznaczono na dzień 26 stycznia 2017 r.

Dowód:

- pismo S. dla spraw upadłościowych i restrukturyzacyjnych z dnia 30 listopada 2016 r – k. 79,

- zarządzenie S. dla spraw upadłościowych i restrukturyzacyjnych S. z dnia 4 maja 2016r. sygn. akt (...)– k. 80,

- przesłuchanie pozwanego J. P. k. 83-84.

W tut. Sądzie toczyło się postępowanie o zapłatę przeciwko pozwanemu pod sygn. akt (...). Sąd w wyroku z dnia 11 maja 2016r. zasądził od pozwanego na rzecz (...) Bank (...) S.A. we W. kwotę 6.340,88 zł, płatną w 120 miesięcznych ratach, średnio po 52, 00 zł każda.

Fakt znany Sądowi z urzędu.

Pozwany ma obecnie 72 lata, jest rozwiedziony, ma dwoje dorosłych dzieci. Pozwany darował posiadaną w B. nieruchomość wraz z domem swojemu synowi na stałe zamieszkałemu w W. B.. Pozwany zastrzegł sobie w tym domu służebność mieszkania. Pozwany uiszcza wszelkie opłaty eksploatacyjne związane z utrzymaniem wymienionego domu, czasami wspomaga go syn.

Pozwany jest emerytem, otrzymuje świadczenia emerytalne w kwocie 750,00 zł miesięcznie. Pozwany posiada zadłużenie nie tylko wobec strony powodowej, ale także wobec (...) Bank (...) S.A. i tzw. K. S.. Na wniosek tzw. K. S. prowadzone jest przeciwko pozwanemu postępowanie egzekucyjne, w toku którego komornik dokonał zajęcia wymienionych świadczeń emerytalnych pozwanego. Po potrąceniu pozwanemu wypłacane jest świadczenie tylko w kwocie 538, 00 zł.

Pozwany nie posiada innych dochodów ani majątku. Kiedy stan zdrowia pozwanego był lepszy, podejmował różne dorywcze prace jako tzw. złota rączka. Pozwany raz do roku otrzymuje pomoc finansową z opieki społecznej, którą przeznacza na zakup opału.

Pozwany choruje przewlekłe m.in. na chorobę płuc oraz leczy się w Poradni neurologicznej. Pozwany posiada też stałe orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym oraz orzeczoną niezdolność do pracy. Środki z pożyczek i kredytów pozwany przeznaczał głównie na poprawę swojego stanu zdrowia tj. zakup leków, operacje. Dodatkowo w maju 2014r. doszło do pożaru domu zajmowanego przez pozwanego, a przywrócenie do go stanu umożliwiającego zamieszkania łączyło się z dalszymi kosztami.

Dowód:

- **przekazy pocztowe potwierdzenia odbioru emerytury – k. 12, 49-51,**
- **zaświadczenie z UM C. z dnia 14 lipca 2016r. – k. 46,**
- **oświadczenie Z. P. – k. 47,**
- **zawiadomienie (...) z dnia 27 kwietnia 2009r. – k. 48,**
- **wyniki badań, zaświadczenia lekarskie – k. 52-56,**
- **orzeczenie o stopniu niepełnosprawności z dnia 10 grudnia 2009r. – k. 57,**
- **przesłuchanie pozwanego J. P. k. 83-84.**

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o wyżej wymienione dokumenty oraz przesłuchanie pozwanego.

Moc dowodowa wymienionych dokumentów ostatecznie nie była kwestionowana. Na podstawie tych dokumentów Sąd ustalił, podstawą prawną roszczenia dochodzonego w przedmiotowej sprawie i jego wysokość. Nadto na podstawie tych dokumentów Sąd ustalił, na jakim etapie znajduje się postępowanie o ogłoszenie upadłości konsumenckiej pozwanego oraz jak przedstawia się jego sytuacji osobista (zdrowotna) i finansowa.

Sąd dał wiarę przesłuchaniu pozwanego, które dotyczyło głównie jego sytuacji osobistej i finansowej, co miało istotne znaczenie dla rozłożenia spłaty zadłużenia na raty. Zeznania pozwanego były spontaniczne i szczerze, dlatego Sąd dał im wiarę.

Sąd zważył co następuje:

Strona powodowa (...) z siedzibą we W. domagała się zasądzenia od pozwanego J. P. kwoty **6 826,07 zł** z tytułu zadłużenia wynikającego z umowy kredytu.

W przedmiotowej sprawie bezspornym było, że strony łączyła umowa kredytu gotówkowego nr (...) z dnia 30 stycznia 2014 r, z której pozwany nie wywiązał się. Pozwany nie negował tego, że zaprzestał spłat rat kredytu i zadłużenie wynikające z wymienionej umowy stało się wymagalne. Ostatecznie pozwany nie negował także wysokości tego zadłużenia, powoływał się jednak na swoją trudną sytuację osobistą i majątkową.

Sąd nie mógł uwzględnić wniosku pozwanego o umorzenie zadłużenia wobec strony powodowej, gdyż przepisy nie przewidują takiej możliwości. Zgodnie jednak z art. 320 kpc w szczególnie uzasadnionych wypadkach Sąd może zasądzone świadczenie rozłożyć na dogodne raty. Chodzi tu o sytuacje, w których ze względu na stan majątkowy, rodzinny czy zdrowotny spełnienie zasądzzonego świadczenia byłoby dla pozwanego niemożliwe do wykonania lub w każdym razie bardzo utrudnione i narażałoby jego lub jego bliskich na niepowetowane szkody (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dn. 25.01.2013r. I Aca 1080/12, Lex 1313300). Z drugiej strony chodzi także o to, aby umożliwić pozwanemu dobrowolne wykonanie wyroku, a wierzyciela nie narażać na nieefektywne wydatki egzekucyjne. Takie rozumienie art. 320 kpc pozostaje w zgodzie z art. 31 ust. 3 Konstytucji, uzależniającym dopuszczalność ustanowienia w ustawie ograniczenia korzystania z konstytucyjnego prawa, jakim jest wierzycielność, od tego, czy nie narusza ono istoty tego prawa oraz czy jest konieczne w demokratycznym państwie m.in. dla porządku publicznego albo wolności i praw innych osób (por. uchwała SN z dnia 15 grudnia 2006 r III CZP 126/06 OSNC 2007/10/147).

W ocenie Sądu sytuacja osobista i majątkowa pozwanego uzasadniała rozłożenie zasądzonej kwoty na raty. Pozwany nie byłby w stanie uiścić zasądzonej kwoty jednorazowo i niezwłocznie, albowiem ta kwota jest dla niego zbyt wysoka. Pozwany utrzymuje się z niewysokiej emerytury, obciążonej zajęciem komorniczym z tytułu jeszcze innych zobowiązań, tak iż otrzymuje miesięcznie zaledwie 538, 00 zł. Pozwany nie posiada żadnego majątku, tj. ani

nieruchomości, ani cennych ruchomości, a dom, w którym mieszka jest własnością jego syna. Pozwany nie może liczyć na pomoc ze strony swoich dzieci, mimo, że jest osobą w podeszłym wieku i przewlekle choruje. Pozwany tylko sporadycznie tylko otrzymuje wsparcie finansowe od syna i raz w roku pomoc finansową z opieki społecznej. Należy podkreślić, że pozwany pomimo niewątpliwie ciężkiej sytuacji finansowej starał się spłacać zadłużenie w miarę swoich możliwości, wpłacając niewielkie kwoty. Zdaniem Sądu, rozłożenie zasądzonej kwoty na raty da pozwanemu szansę na spłatę całości zadłużenia. Obecnie nawet, gdyby strona powodowa chciała skierować egzekucję przeciwko pozwanemu, byłaby ona nieskuteczna. Instytucja rozłożenia na raty jest często stosowana w praktyce sądowej. Brak jest podstaw, aby tej instytucji nie zastosować w przedmiotowej sprawie, nie sposób bowiem nie zauważyć tego, w jak krytycznej sytuacji finansowej znajduje się pozwany.

Wobec powyższego, Sąd zasądził od pozwanego na rzecz strony powodowej dochodzoną pozwem kwotę **6 826,07 zł**, w tym:

- kapitał w kwocie 5 893,35 zł,
- skapitalizowane odsetki w kwocie 752,76 zł,
- koszty monitów i upomnień w kwocie 179,96 zł.

Następnie Sąd **rozłożył płatność zasądzonej kwoty na raty na maksymalny okres 10 lat, tj. maksymalnie 120 miesięcznych rat, łącznie do maksymalnej kwoty 61, 00 zł**. I tak płatność kwoty 5 893, 35 zł Sąd rozłożył na 118 miesięcznych rat: pierwsza kwocie 43, 35 zł, a kolejne w kwotach po 50, 00 zł każda – **z odsetkami umownymi za opóźnienie** w zapłacie którejkolwiek z rat. Płatność kwoty 752,76 zł Sąd rozłożył na 120 miesięcznych rat: pierwsza rata w kwocie 38,76 zł, a kolejne w kwotach po 6,00 zł **z odsetkami ustawowymi za opóźnienie** w uiszczeniu którejkolwiek z rat. Natomiast płatność pozostałej kwoty tj. 179,96 zł Sąd rozłożył na 36 miesięcznych rat: pierwsza rata w kwocie 4, 96 zł, a kolejne w kwotach po 5, 00 zł każda. Zatem łącznie wysokość rat wyniesie 61,00 zł miesięcznie, przy czym po upływie 3 lat kwota ta zmniejszy się o ratę w wysokości 5,00 zł, a więc po 3 latach do końca okresu spłaty miesięczna rata będzie wynosić łącznie 56,00 zł. Jest to kwota niewiele ponad wysokość raty wnioskowanej przez pozwanego tj. 50,00 zł. Co prawda pozwany pozostaje w bardzo ciężkiej sytuacji materialnej, jednak Sąd rozkładając zasądzoną kwotę na raty miał na względzie również interes powoda. Należy podkreślić, że maksymalny okres spłaty rozłożonego na raty świadczenia nie może przekraczać 10 lat, mając na uwadze art. 125 kc.

Rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty ma ten skutek, że wierzycielowi nie przysługują odsetki od ratalnych świadczeń za okres od daty wyroku do daty płatności poszczególnych rat (por. uchwała SN z dnia 15 grudnia 2006 r III CZP 126/06 OSNC 2007/10/147). Rozkładając zasądzone świadczenie na raty, sąd nie może natomiast odmówić przyznania wierzycielowi odsetek za okres poprzedzający wydanie wyroku (por. uchwała SN z dnia 22 września 1970 r III PZP 11/70 OSNC 1971/4/61).

Wobec powyższego Sąd zasądził kwotę 5 893,35 zł z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP, a od dnia 1 stycznia 2016r. nie więcej niż dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie, od dnia wniesienia pozwu tj. 23 października 2015r. do dnia wydania wyroku tj. 13 grudnia 2016r. oraz kwotę 752,76zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w zapłacie liczonymi od dnia wniesienia pozwu tj. 23 października 2015r. do dnia wydania wyroku tj. 13 grudnia 2016r.

Na marginesie należy wyjaśnić, że nie było podstaw do zawieszenia postępowania do czasu rozstrzygnięcia wniosku o ogłoszenie upadłości konsumentki pozwanej, gdyż wskazaniem do zawieszenia sprawy jest ogłoszenie upadłości, zaś w postępowaniu zarejestrowanym w S. pod sygn. akt(...) zarządzono zwrot wniosku, zaś w sprawie o sygn. (...) wyznaczono na styczeń 2017 r dopiero pierwszą rozprawę.

W tym stanie rzeczy na podstawie powołanych przepisów orzeczono jak w sentencji.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 102 kpc. Biorąc pod uwagę sytuację osobista i materialną pozwanego – przedstawioną powyżej – Sąd odstąpił od obciążania go nieuiszczonymi kosztami sądowymi o kosztami na rzecz strony powodowej.

Sąd przyznał od S. na rzecz pełnomocnika pozwanego adw. K. W. kwotę 1476,00 zł brutto tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną wymienionemu z urzędu (stawka minimalna 1 200, 00 zł + 23% VAT).

SSR Agata Gawłowska- Sobusiak

S/

.

.

(...)

(...)

Dnia 26 stycznia 2017r.